

*Анна Шовкова
(Полтава, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНИХ НАВИЧОК НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОГО МАЛЮНКА ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КРАВЦІВ

У статті розглядається питання використання графічних навичок на заняттях зі спеціального малюнка при підготовці майбутніх кравців. Показано поетапність формування основних графічних навичок, необхідних для майбутнього фахівця швейного профілю.

Ключові слова: *спеціальний малюнок, графічні навички, кравець.*

Професія кравця є затребуваною на сучасному ринку праці. Новітні технології виробництва вимагають високого рівня кваліфікації працівників не лише під час виготовлення одягу, а й на етапі його проектування. Тому, завданням професійно-технічних закладів навчання є підготовка високопрофесійних кравців, які здатні подумки створювати образи костюма та реалізувати задуми за допомогою графічних засобів. Важливо, щоб майбутній кравець вмів виконувати малюнок з натури, лінійно-конструктивний рисунок геометричних тіл, предметів побуту та фігури людини, виконувати малюнки з використанням методів побудови простору на площині, що забезпечується фаховою графічною підготовкою.

Підготовка кваліфікованих робітників швейного профілю знаходиться у центрі уваги педагогічної науки і висвітлена у працях Н. Божко, І. Гриценока, О. Дубницької, Л. Комісарової, Л. Короткової, Г. Омельченко, Т. Попової та інших. Психолого-педагогічні аспекти графічної підготовки досліджували: О. Кабанова-Меллер, Н. Линькова, Б. Ломов, Л. Румянцева, І. Якиманська, П. Гальперін, В. Кузьменко, С. Дембінський та ін. Зауважимо, що викладання спеціальних дисциплін в професійно-технічних закладів навчання завжди викликало багато суперечок. До вирішення проблемних

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

питань у цьому спектрі педагогічної діяльності звертались Г. Селевко, Т. Хлебнікова, А. Верлань, Н. Тверезовська, В. Стрельников, оскільки надзвичайно важливим є застосування новітніх технологій навчання, спрямованих на розвиток особистості учня.

Спеціальний малюнок є однією з провідних навчальних дисциплін професійно-технічних закладів навчання, які готують фахівців з кравецької справи. Типовий навчальний план курсу дозволяє підготувати працівника з високими творчими та практичними здібностями, що полегшує оволодіння спеціальними комп'ютерними програмами за рахунок розвиненої просторової уяви.

Викладач спеціальних дисциплін у професійно-технічних навчальних закладах має складне завдання, оскільки повинен не просто передати знання, а й сформувати вміння та навички, які учні будуть використовувати під час практичних занять та проходженні виробничої практики. Для вирішення такого складного завдання, викладач має використовувати різні методи навчання на уроках професійно-теоретичного циклу.

Спеціальний малюнок, як і інші графічні дисципліни, вимагає від учнів добре розвиненого просторового мислення та певних графічних навичок, що може викликати певні труднощі. Це пояснюється тим, що просторова уява на пряму пов'язана не тільки з природними здібностями, а й рівнем викладання графіки у навчальному закладі.

Державний стандарт професійно-технічної освіти «Кравець» передбачає поступове вивчення матеріалу з курсу спеціальний малюнок. Відповідно до типового навчального плану і програми учні поглиблюють знання від загальних відомостей про малюнок (кравець 2-3 розряду) до створення авторських ескізів (кравець 6 розряду), що дозволяє викладачу використовувати попередньо отримані графічні навички учнів під час занять зі спеціального малюнка.

При викладанні спеціального малюнка для кравців 2-3 розряду

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

можливе використання графічних навичок та знань, отриманих на уроках образотворчого мистецтва та геометрії. Основні поняття про малюнок з натури, зображення простих геометричних фігур та зображення простих натюрмортів є частиною шкільної програми, що дозволяє полегшити засвоєння нового матеріалу. Теми програми курсу розроблені таким чином, щоб максимально розвинути у майбутніх кравців образну та кольорову пам'ять, необхідну для роботи на швейному виробництві. Велика увага приділяється не лише вмінню правильно оформляти графічні та живописні роботи, а й передавати дійсні пропорції окремих предметів чи елементів композиції, що сприяє розвитку точності оковиміру. Майбутні фахівці засвоюють загальні правила виконання малюнка та засоби художньої виразності.

Особливо важливе значення мають знання отримані на спеціальному малюнку кравцями 4 розряду. В цей період формуються базові навички зі створення ескізів одягу. Курс передбачає не лише вивчення пропорцій фігури та анатомії тіла, а й створення моделей одягу різними техніками в різних поворотах та ракурсах. Кравець має вміти малювати фігуру людини за схемою, зображувати моделі виробів з журналів чи малювати з натури. Створення художньо виразного та графічно правильного ескізу неможливе без знань конструктивних поясів, пропорцій та анатомії людини в поєднанні з умінням зображувати людину. Учні, оволодівши навичками зображення геометричних фігур, легко опановують анатомію тіла людини, що в свою чергу полегшує вивчення пропорцій фігури.

Кравці 5 розряду володіють техніками зображення з натури драпіровок та класичних моделей одягу, що дає змогу створювати авторські моделі вбрання різноманітними техніками: графіка, монотипія, аплікація; та за допомогою різних стилів і напрямків образотворчого мистецтва: пуантилізм, кубізм. Важливо навчитися малювати ескізи з уяви, передаючи пластичні властивості тканини. На заняттях учні вчаться передавати драпірувальність

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

цупких (прямі лінії) та м'яких тканин (плавні хвилясті лінії) з різним малюнком (тваринний та рослинний принт, клітинка, смужка, орнамент тощо) за допомогою різних технік. Отримані знання дозволяють не просто давати оцінку ескізу одягу, а й чітко усвідомлювати, що являє собою певна модель. Під час зображення класичних моделей одягу на основі національних форм та історичних моделей костюму в учні водночас відбувається актуалізація знань з історії костюмів різних епох та народів.

Спеціальний малюнок для підготовки кравців 6 розряду передбачає створення авторських ескізів вбрання на основі обраної тематики. На цьому етапі підготовки, фахівці мають вміти створювати ескізи зрозумілі іншим майстрам, передавати властивості матеріалів та фактуру одягу за допомогою форми ліній та прийомів передачі. Велика увага приділяється вмінню розкривати особливості моделей одягу через постановку фігури [2]. Навики передачі ескізного рисунка є одними з ключових в характеристиці професійності майбутнього кравця.

Курс спеціального малюнка є надзвичайно важливим при підготовці майбутнього кравця. Формування графічних навичок відіграє важливу роль в формуванні професійності майбутнього фахівця швейного профілю. Спеціальний малюнок виховує смак, розвиває просторову уяву, образне та кольорове мислення, вміння створювати та читати ескізи, креслення, технологічні схеми, художні проекти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гоголева О.О. Спецрисунок у професійній підготовці художника- модельєра одягу / О.О. Гоголева // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки . – 2012. – № 11, – С. 91– 96. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlush/Ped/2012_11_2/14.pdf
2. Типові навчальні плани і програми з професійно-технічного навчання на базі закладів системи загальної середньої освіти для підготовки робітників з інтегрованої професії «Швачка, Кравець» код - 8263.2, 7433.2 [Електронний

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

ресурс]. - Режим доступу: nmcpto.sumy.ua/wp-content/.../ШВАЧКА-КРАВЕЦЬ.doc

*Олена Зарубенко
(Харків, Україна)*

ДИТЯЧА КУРТКА. ДИЗАЙН, ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ТА ЕСТЕТИЧНІ ВИМОГИ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Населення планети Земля неспинно зростає з кожним роком, разом з тим зростає рівень добробуту людей, що свідчить про вихід за рамки забезпечення базових потреб людини та замислення її над іншими питаннями, які пов'язані з більш широким спектром розвитку її світогляду, духовних починань, співіснування людини з природою, технікою тощо... Але в усі часи, незалежно від рівня добробуту, прагнень та сподівань, найголовнішим для людини було і є життя. Тому його безпеці приділяється дуже багато уваги.

Сучасна дитяча мода – це цілком самостійний сегмент фешн-індустрії. Ні один знаменитий дизайнер не втратить можливості розробити колекцію стильних новинок для хлопчиків та дівчаток різного віку, намагаючись догодити маленьким модникам. Часи, коли батьки одягали синів у блакитні костюмчики, а дівчаток у рожеві платтячка пішли у минуле.

Перегляд актуальних колекцій дитячого одягу дозволяє зробити висновок, що девіз сучасних новинок для дитячого гардеробу: «Копіюємо дорослих». Загальною тенденцією дитячої моди у сегменті курточок, суконь, штанів і пуловерів відсутні відверто дитячі принти і фасони. Дизайнери створюють для юних модників одяг, який у точності копіює дорослі тренди.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*